

Handleiding met veel gestelde vragen Subsidieprogramma Milieu en Technologie

N.B. Deze handleiding geeft antwoorden op een aantal veelgestelde vragen. De officiële tekst van de subsidieregeling Milieu & Technologie staat vermeld in de Staatscourant. Te allen tijde blijven de officiële teksten van de Staatscourant bepalend. U kunt die teksten terugvinden via www.senternovem.nl/milieutechnologie/subsidies/Staatscourant.asp

Wie kan subsidie aanvragen?

Een aanvraag tot subsidieverlening kan worden ingediend door

- Een onderneming
Als onderneming wordt beschouwd iedere eenheid, ongeacht haar rechtsvorm, die een economische activiteit uitoefent. Met name worden als zodanig beschouwd eenheden die individueel of in familieverband ambachtelijke of andere activiteiten uitoefenen, personenvennootschappen en verenigingen die regelmatig een economische activiteit uitoefenen.
- die voldoet aan de volgende criteria:
 - aantal werknemers is maximaal 250
 - jaaromzet is maximaal € 50 miljoen
 - balanstotaal is maximaal € 43 miljoen.De aanvrager hoeft niet te voldoen aan het zelfstandigheids criterium (dit betekent dat ook bedrijven die aan deze criteria voldoen en voor meer dan 25% van het kapitaal of van de stemrechten in handen zijn van één onderneming of van verscheidene ondernemingen gezamenlijk die niet aan de definitie van kleine of middelgrote onderneming voldoen, subsidie kunnen aanvragen).
- die behoort tot of zich richt op de doelgroep industrie.
Dit wil zeggen dat de onderneming valt binnen één of meer van de volgende categorieën van de Bedrijfsindeling KvK (de zgn. BIK95-codes): categorie 15 en categorieën 17 t/m 36 of dat de onderneming een proces, product of dienst aanbiedt die een proces, product of dienst uit de genoemde categorieën aanzienlijk verbetert of (deels) kan vervangen.
Onder voornoemde categorieën vallen ondernemingen die de volgende industriële activiteiten verrichten:
 - 15 vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken;
 - 17 vervaardiging van textiel (incl. tapijt);
 - 18 vervaardiging van kleding, bereiden en verven van bont;
 - 19 vervaardiging van leer en lederwaren (geen kleding);
 - 20 houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels);
 - 21 vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren;
 - 22 uitgeverijen, drukkerijen en reproductie van opgenomen media;
 - 24 vervaardiging van chemische producten;
 - 25 vervaardiging van producten van rubber en kunststof;
 - 26 vervaardiging van glas, aardewerk, cement-, kalk- en gipsproducten (incl. beton);
 - 27 vervaardiging van metalen in primaire vorm;
 - 28 vervaardiging van producten van metaal (geen machines en transportmiddelen);
 - 29 vervaardiging van machines en apparaten;
 - 30 vervaardiging van kantoormachines en computers;
 - 31 vervaardiging van overige elektrische machines, apparaten en benodigdheden;
 - 32 vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparaten en -benodigdheden;
 - 33 vervaardiging van medische apparaten en instrumenten, orthopedische artikelen e.d., precisie- en optische instrumenten en uurwerken;
 - 34 vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers;
 - 35 vervaardiging van transportmiddelen (geen auto's, aanhangwagens en opleggers);
 - 36 vervaardiging van meubels en overige goederen niet eerder genoemd.
- die daarbij een redelijk belang heeft.
De onderneming vervult een actieve rol: haar inbreng is noodzakelijk om bijvoorbeeld risico bij het project te verminderen en vereiste kennis en ervaring in te brengen. De onderneming heeft te maken met een aantal problemen dat moet worden opgelost. De kennis binnen de onderneming wordt vergroot en die kennis komt ten goede aan toekomstige implementaties. Er worden kosten gemaakt. Het belang mag niet uitsluitend financieel zijn.

Aan welke projecten kan subsidie worden verleend?

Subsidie kan worden verleend aan een project

- dat in hoofdzaak in Nederland wordt uitgevoerd.
Buitenlandse partijen mogen aan een project deelnemen, mits er een heldere betrokkenheid is van minimaal één Nederlandse partij. De Nederlandse partij moet belanghebbende zijn. In dit geval wil dat zeggen dat deze de milieugerichte innovatie implementeert.
- dat past binnen het doel van het Subsidieprogramma Milieu en Technologie.
Het bevorderen van de ontwikkeling en toepassing van innovatieve, milieugerichte processen, producten en diensten die nieuw zijn voor Nederland.
- dat te omschrijven is als een
industriële haalbaarheidsproject, industrieel onderzoeksproject, pre concurrentieel haalbaarheidsproject, pre concurrentieel ontwikkelingsproject, een demonstratieproject of een combinatie van deze, gericht op
 - het onderzoeken, ontwikkelen, testen en voor de eerste keer toepassen van milieugerichte innovaties die perspectief bieden op een aanzienlijke verbetering van de milieuefficiëntie in de doelgroep industrie, of waarbij de doelgroep industrie een essentiële rol speelt.
 - pre concurrentieel haalbaarheidsproject, gericht op
 - het onderzoeken, ontwikkelen, testen en voor de eerste keer toepassen van milieugerichte innovaties die perspectief bieden op een aanzienlijke verbetering van de milieuefficiëntie in de doelgroep industrie, of waarbij de doelgroep industrie een essentiële rol speelt, of
 - het analyseren en verkennen van marktkansen of marktbelemmeringen op niet-technisch terrein voor een succesvolle ontwikkeling of toepassing van een milieugericht proces, product of dienst.
- dat voldoende scoort op de beoordelingscriteria:
 - milieuverdienste;
 - kosten van het project in relatie tot de kwaliteit en de beoogde resultaten ervan;
 - oorspronkelijkheid van het project;
 - slaagkans van het project;
 - toepassingsmogelijkheden van producten, apparaten, systemen of technieken, waarop het project betrekking heeft, en de markt daarvoor;
 - mate waarin de verschillende onderdelen van de bedrijfskolom bij het project betrokken zijn;
 - mate waarin een project een technisch en economisch risico inhoudt, waarbij ook het ondernemerschap van de aanvrager wordt meegewogen.
- dat de realisatie van andere doelstellingen van overheidsbeleid niet in de weg staat.
Het is denkbaar dat een bepaald project, hoewel uitsluitend vanuit het milieuaspect als zeer positief beschouwd, haaks staat op andere doelstellingen van overheidsbeleid, bijvoorbeeld op het gebied van de ruimtelijke ordening. In zulke gevallen speelt ook dit aspect een rol bij het eindoordeel over de betrokken aanvraag.

Wanneer komt een project niet in aanmerking voor subsidie?

Een project komt niet voor subsidie in aanmerking als

- het project is gericht op één of meer van de volgende onderwerpen:
 - bedrijfsinterne logistiek
 - milieuzorg
 - bodemsanering
 - kwaliteitszorg
 - het uitvoeren van een nulmeting
 - de kosten van certificering
 - octrooiverwerving
 - het uitvoeren van een technologiescan van gangbare technologieën
 - ontwikkel van besturingssoftware;
 - end-of-pipe technologie waarvoor procesgeïntegreerde alternatieven beschikbaar zijn.
- de milieuverdiensten van het project hoofdzakelijk vallen onder de categorie 'energie'.
Deze uitzondering geldt echter niet voor pre concurrentieel haalbaarheidsprojecten die zijn gericht op niet-technische aspecten.
- De subsidiabele kosten van het project minder bedragen dan € 15.000,-.
- Het geld op is.
In 2009 is er €4,5 miljoen beschikbaar. Het Subsidieprogramma Milieu en Technologie is een zogenaamd 'wie het eerst komt, die eerst maalt'-subsidieregeling. Dat betekent dat aanvragen worden afgewezen die in een bepaald jaar worden ingediend, nadat het subsidiebudget voor het betreffende jaar is uitgeput..

Hoe wordt de hoogte van het te verlenen subsidiebedrag bepaald?

De hoogte van de subsidie is afhankelijk van

- De maximumbedragen per projectcategorie
Het bedrag dat maximaal aan subsidie kan worden verleend voor een project is afhankelijk van de aangevraagde projectcategorie. Voor haalbaarheidsprojecten is de subsidie maximaal € 100.000,- en voor onderzoeksprojecten, ontwikkelingsprojecten en demonstratieprojecten is de subsidie maximaal € 350.000,-
- Of de aanvrager die kosten maakt wel of niet behoort tot het MKB
Bij projecten in de categorieën 'industriële ontwikkeling' en 'preconcurrentieële ontwikkeling' is het subsidiepercentage per aanvrager afhankelijk van het feit of die aanvrager wel of niet behoort tot het MKB.
- Welke kosten er in een project worden gemaakt.
Als subsidiabel komen in aanmerking de volgende noodzakelijke kosten die rechtstreeks aan het project toe te rekenen zijn en door de subsidieaanvrager(s) gemaakte en betaalde kosten:
 1. kosten van de aanschaf van machines en apparatuur;
 2. loonkosten van personeel dat bij de uitvoering van het project direct betrokken is, Het forfaitaire tarief is inclusief de algemene opslag en de reis- en verblijfkosten. Bij de bepaling van de loonkosten gaat het om het personeel dat rechtstreeks productieve arbeid verricht voor het project. De arbeidsuren van dit personeel dienen verantwoord te worden. Daarvoor is in beginsel een sluitende tijdregistratie noodzakelijk. Leidinggevend en toezichthoudend personeel wordt niet tot het direct-betrokken personeel gerekend.
 3. kosten van verbruikte materialen en hulpmiddelen, gebaseerd op historische aanschafprijzen, exclusief winstopslagen bij transacties binnen een groep;
Onder verbruikte materialen worden stoffen verstaan, die bestemd zijn voor eenmalig gebruik voor het project en die na be- of verwerking geen zelfstandige zaak meer zijn.
 4. een evenredig deel van de kosten van afschrijving van machines en apparatuur die niet uitsluitend voor de uitvoering van het project zijn aangeschaft, berekend op basis van de historische aanschafwaarde, exclusief winstopslagen bij transacties binnen een groep, een lineaire afschrijvingsmethode en een levensduur van 5 jaar;
 5. aan derden verschuldigde kosten voor door hen verleende diensten en voor verwerving van kennis en intellectuele eigendomsrechten, naast kosten voor de bescherming van die rechten, exclusief winstopslagen bij transacties binnen een groep;
 6. kosten van deelneming aan wetenschappelijke symposia, tot maximaal 10% van de projectkosten.Kosten die zijn gemaakt voor het opstellen van de subsidieaanvraag worden niet tot de subsidiabele kosten gerekend.
- Wanneer die kosten zijn gemaakt.
Niet tot subsidiabele kosten worden gerekend:
 - kosten die, ook al zijn deze niet betaald, voortvloeien uit verplichtingen die zijn aangegaan voordat de aanvraag tot subsidieverlening is ingediend;
 - kosten die, ook al zijn deze niet betaald, zijn gemaakt voordat de aanvraag tot subsidieverlening is ingediend.
- Omzetbelasting
Kosten worden in aanmerking genomen met inbegrip van omzetbelasting, als de subsidieaanvrager de omzetbelasting niet mag verrekenen.
- Of het gaat om een demonstratieproject
Bij demonstratieprojecten worden uitsluitend de extra investeringskosten van machines, apparatuur, materialen en hulpmiddelen in aanmerking genomen die noodzakelijk zijn voor het verwezenlijken van de verdergaande bescherming van het milieu. Punt 37 van de communautaire kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu (PbEG 2001, C 37) wordt hierbij in acht genomen. De extra kosten van een investering zijn die kosten die in technisch opzicht vergelijkbaar is, maar waarmee niet hetzelfde niveau van milieubescherming wordt gehaald. Voorts moeten bij de berekening van de subsidiabele kosten de 'extra opbrengsten' van de nieuwe investering in beschouwing worden genomen. Onder 'extra opbrengsten' wordt verstaan: de voordelen van een eventuele capaciteitsverhoging, kostenbesparingen zoals bijvoorbeeld energie- en brandstofbesparingen en opbrengsten van bijvoorbeeld bijproducten. Deze 'extra opbrengsten' dienen berekend te worden voor de eerste vijf jaar van de gebruiksduur van de investering.

Projectcategorieën

Het Subsidieprogramma Milieu en Technologie subsidieert projecten die passen in de volgende projectacategorieën

- Industrieel haalbaarheidsproject
Een samenhangend geheel van activiteiten bestaande uit een analyse en beoordeling van de mogelijkheden om een product, apparaat, systeem of techniek te ontwikkelen.
Een analyse, een deskstudie, waarin wordt beoordeeld of een bepaald product, proces, apparaat of dienst is te ontwikkelen. Het is een theoretische studie, met eventueel een beperkt deel aan technisch onderzoek. Het project omvat bijvoorbeeld een technisch literatuuronderzoek of het maken van een globaal ontwerp.
(Subsidie: maximaal 75% van de subsidiabele kosten tot max €100.000)
- Industrieel onderzoeksproject
Een samenhangend geheel van activiteiten (bijvoorbeeld laboratoriumonderzoek) gericht op het opdoen van nieuwe kennis met als doel die kennis te gebruiken bij:
 - de ontwikkeling van een nieuw product, apparaat, systeem of een nieuwe techniek, of
 - het aanmerkelijk verbeteren van een bestaand product, apparaat, systeem of een bestaande techniek.*(Subsidie: maximaal 60% (echter maximaal 50% wanneer aanvrager niet behoort tot het MKB) van de subsidiabele kosten tot maximaal €350.000)*
- Preconcurrentieel haalbaarheidsproject
Een samenhangend geheel van activiteiten gericht op een analyse en beoordeling van de mogelijkheden om een product, apparaat, systeem of techniek in de praktijk toe te passen.
Hierbij zijn er twee mogelijkheden:
 - een preconcurrentieel haalbaarheidsproject gericht op technische aspecten in de vorm van een deskstudie of partnerzoektocht na een onderzoekstraject om de praktijkwaarde van laboratoriumresultaten te onderzoeken.
 - een preconcurrentieel haalbaarheidsproject gericht op niet-technische aspecten (ook wel Temaproject genoemd): bijvoorbeeld het vaststellen van product-marktcombinaties, analyseren van behoeften, wensen en eisen van potentiële gebruikers, analyse van wet-en regelgeving, analyse van financieringsmogelijkheden of economische analyse.*(Subsidie: maximaal 50% van de subsidiabele kosten tot maximaal €100.000)*
- Preconcurrentieel ontwikkelingsproject
Een samenhangend geheel van activiteiten gericht op de omzetting van de resultaten van industrieel onderzoek in plannen, schema's of ontwerpen voor een nieuw, gewijzigd of verbeterd product, apparaat of systeem of een nieuwe, gewijzigde of verbeterde techniek.
(Subsidie: maximaal 35% (echter maximaal 25% wanneer aanvrager niet behoort tot het MKB) van de subsidiabele kosten tot maximaal €350.000)
- Demonstratieproject
Een samenhangend geheel van activiteiten die een technisch en economisch risico inhouden. Dit is gericht op het treffen van technische of beheersmatige voorzieningen bij de subsidieaanvrager met behulp van:
 - 1° voor Nederland nieuwe producten, apparaten, systemen of technieken, of
 - 2° een voor Nederland nieuwe toepassing van producten, apparaten, systemen of technieken en de daarmee samenhangende activiteiten. Deze zijn bestemd voor de demonstratie van voorzieningen en de daarmee behaalde resultaten. Hierbij hoort ook de verstrekking van gegevens aan de minister voor de verspreiding van kennis over aard en resultaten van de voorzieningen.Let op: Bij Demonstratieprojecten ...
(Subsidie: maximaal 30% van de subsidiabele kosten tot maximaal €350.000)

Beoordelingscriteria

Bij de inhoudelijke beoordeling van uw aanvraag wordt gelet op de volgende aspecten

Oorspronkelijkheid

Het aspect 'oorspronkelijkheid' neemt bij de uitvoering van deze regeling een belangrijke plaats in. Vooral voor industriële en pre concurrentiële haalbaarheidsprojecten, industriële onderzoeksprojecten of pre concurrentiële ontwikkelingsprojecten wordt gedacht aan zaken die grensverleggend voor Nederland genoemd kunnen worden.

Milieuverdienste

Het begrip 'milieuverdienste' is veelomvattend. Volgens artikel 1.1, onder c, is milieuverdienste het belang van een project voor de vermindering van de belasting van het milieu. In de toelichting op de SMT onder de kop 'beoordelingsaspecten van aanvragen', wordt het begrip milieuverdienste uitgewerkt. Samengevat gaat het om een gunstig verschil tussen de oude en de nieuwe situatie in onder andere milieuvervuiling, uitputbare en secundaire grondstoffen, emissies, hoeveelheid afval en mogelijk hergebruik van afval, toxiciteit (giftigheid) en gebruiksduur. Voor het programma Milieu & Technologie geldt dat de (potentiële) milieuverdienste op een inzichtelijke en goed onderbouwde wijze moet worden gekwantificeerd. Voor het programma geldt als milieuverdienste datgene wat direct aan het project toe te rekenen valt en daarmee in Nederland (potentieel) wordt gerealiseerd. Andere milieuvoordelen die niet rechtstreeks aan het project zijn toe te rekenen, vallen onder het beoordelingsaspect 'toepassingsmogelijkheden'. Bovenstaande geldt voor processen, producten en diensten. Milieuverdienste wordt afgezet tegen de best beschikbare technieken, processen, producten of diensten

Risico

De mate waarin een project een technisch en economisch risico inhoudt. Daarbij wordt ook het ondernemerschap van de aanvrager meegewogen. Om voor subsidie in aanmerking te kunnen komen moet er sprake zijn van risico. Zowel van technisch risico als van economisch risico. Technisch risico is de kans dat een project mislukt door technisch falen. Er is sprake van technisch risico als nog het nodige gedaan moet worden voordat de techniek kan worden toegepast. Dit mag niet beperkt zijn tot kleine technische aanpassingen. Het moeten innovatieve aanpassingen zijn die niet onmiddellijk voor de hand liggen en een zekere technologische uitdaging hebben. Economisch risico is de kans dat een project mislukt (wordt gestopt) als gevolg van financieel falen c.q. onvoldoende financiële baten. Voor projecten pre concurrentiële haalbaarheid mogen de risico's hoog zijn. Bij demonstratieprojecten moet sprake zijn van technisch risico (artikel 2.2.4). Is dat onvoldoende aanwezig, dan is sprake van een marktintroductieproject of een investeringsproject. Die projectcategorieën worden door het Subsidieprogramma Milieu en Technologie niet ondersteund.

Betrokkenheid bedrijfskolom

Voor dit criterium is van belang de mate waarin ondernemingen of andere organisaties actief worden betrokken bij het project die een belangrijke rol vervullen bij de implementatie van de resultaten van het project, danwel de daadwerkelijke realisatie van de milieuverdienste, actief betrokken zullen zijn bij het project. Vaak zullen dit een of meer eindgebruikers zijn. Actieve betrokkenheid uit zich onder andere door de uitvoering van werkzaamheden en het voor het project beschikbaar stellen van 'resources'. In artikel 2.2.10 is aangegeven welke doelgroepen subsidie kunnen aanvragen. Samenwerking met andere partijen wordt sterk aanbevolen. Daarbij bestaat de voorkeur voor projecten waarbij diverse delen van de bedrijfskolom zijn betrokken, zoals vanuit de aanbodzijde de grondstofleveranciers en de toeleveranciers. Vanuit de vraagzijde zijn dat de eindgebruikers (toepassers van de ontwikkelde technologie). Wij adviseren om de partij die tot de vraagzijde behoort op te laten treden als subsidieaanvrager. Grote ondernemingen kunnen niet als aanvrager optreden. De penvoerder moet een MKB-onderneming zijn die een (artikel 2.2.10, onderdeel c) redelijk belang heeft. Als vuistregel betekent dat een deelname aan het project voor minimaal 25%.

Slaagkans

Het aspect 'slaagkans' wordt met name beoordeeld door de afweging van technische en economische aspecten van het project. Daarbij wordt onder meer in aanmerking genomen de robuustheid van de in de aanvraag gepresenteerde projectaanpak en of met de aanvrager(s) en projectpartners voldoende kennis en expertise is gebundeld om het project tot een goed einde te brengen.

Toepassingsmogelijkheden

De toepassingsmogelijkheden van producten, apparaten, systemen of technieken in het project betrekking en de markt daarvoor.